

**DEFINIȚIA ȘI PRINCIPIILE DE CALCULARE A PRODUCȚIILOR STANDARD
SO 2013**

Exploatarea profesională este o exploatare agricolă suficient de mare încât să ofere o activitate de bază pentru șeful exploatarei și un venit suficient pentru susținerea lui și a familiei sale.

(a) **Valoarea producției standard** reprezintă valoarea monetară a producției agricole brute la prețul de la poarta exploatarei. Această valoare este suma dintre valoarea produsului principal (produselor principale) și cea a produsului secundar (produselor secundare). Valorile se calculează înmulțind producția per unitate cu prețul de la poarta exploatarei. TVA-ul, taxele pe produse și plățile directe nu sunt incluse.

(b) **Perioada de producție** Producțiile standard corespund unei perioade de producție de 12 luni (an calendaristic sau an de producție agricolă). Pentru produsele vegetale și animale în cazul cărora perioada de producție este mai mică de 12 luni sau depășește această perioadă, se calculează o producție standard corespunzătoare creșterii sau producției pe o perioadă de 12 luni.

(c) **Unități**

1. Producțiile standard corespunzătoare caracteristicilor culturilor se determină pe baza suprafeței exprimate în hectare.

Cu toate acestea, pentru ciuperci, producțiile standard se determină pe baza producției brute pentru toate recoltele anuale succesive și se exprimă per 100 m² de suprafață cultivată. În vederea utilizării lor în contextul RICA, aceste producții standard pentru ciuperci se împart la numărul de recolte anuale succesive care este comunicat Comisiei Europene.

2. Producțiile standard corespunzătoare caracteristicilor efectivului de animale se determină pe cap de animal, cu excepția păsărilor de curte, pentru care se exprimă per 100 de capete, și a albinelor, pentru care se determină per stup.

3. Datele de bază pentru determinarea producțiilor standard, precum și producțiile standard calculate se stabilesc în euro. Pentru statele membre care nu au aderat la uniunea economică și monetară, producțiile standard se convertesc în euro, utilizându-se cursurile de schimb medii pentru perioada de referință. Aceste cursuri de schimb medii se calculează pe baza cursurilor de schimb oficiale publicate de Comisie (Eurostat).

(d) **Defalcarea producțiilor standard**

În funcție de caracteristicile culturii vegetale și ale efectivului de animale producțiile standard se determină pentru toate caracteristicile agricole care sunt în exploatarea agricolă.

Dimensiunea economică a unei exploatare agricole reprezintă valoarea SO totală a exploatarei, exprimată în euro, corespunzătoare sumei SO calculată pentru fiecare dintre producțiile vegetale ori animale obținute în exploatarea respectivă într-o perioadă de un an calendaristic sau an agricol.

În cadrul măsurilor de Finanțare din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală este necesară determinarea dimensiunii economice a exploatareilor agricole care accesează fondurile europene.

Aceste instrucțiuni sprijină experții verficatori de la nivel central și pe cei județeni în rezolvarea atribuțiilor ce le revin în procesul de verificare a dimensiunii economice, dimensiune rezultată în urma aplicării coeficienților standard output SO.

Aceștia se introduc ca atare și se aplică la efectivul din teren la data aplicării cererii de Finanțare pentru măsurile de dezvoltare rurală. Pentru cazul exploatareilor de îngrijire a animalelor în mai multe cicluri pe an, dimensiunea economică se calculează în baza unui număr mediu.

1. Culturi

Pentru toate tipurile de culturi (excepție ciupercile) se aplică formula:

SO 2013 = nr. ha cultura x coeficient cultura SO 2013

Indiferent ce se obține dintr-o cultură - făina, mălai, țărâțe, conserve, compot, dulceață, țuică) - acestea sunt produse procesate fiind considerate ca venituri din alte activități ale exploatarei agricole și care nu intră în calculul dimensionării economice. Excepție face obținerea vinului.

Pentru exploatare care au mai multe culturi în cadrul unei categorii, cum ar fi "Legume proaspete pepeni și căpșuni - în câmp deschis" sau - "Fructe din zone cu climă temperată", coeficientul SO corespunde mediei ponderate a SO - urilor producțiilor incluse în această categorie. Este la latitudinea statelor membre să decidă care producție trebuie să fie inclusă în calcul în funcție de semnificația acesteia.

În cazul în care pozițiile sunt subdivizate în sub poziții Statele Membre pot da un singur coeficient regional pentru o poziție principală; în acest caz, coeficientul pentru poziția principală se utilizează și pentru sub pozițiile aferente ex. "Legume proaspete, pepeni și căpșuni - în câmp, Flori, Fructe, pomi și arbuști - climă temperată" etc.

Tratamentul cazurilor speciale

Se stabilesc regulile următoare pentru calcularea producțiilor standard pentru anumite tipuri de caracteristici:

Pârloage (terenuri scoase temporar din circuitul agricol) fără subvenții

Producția standard corespunzătoare pârloagelor fără niciun fel de subvenții se ia în considerare la calcularea producției standard totale a exploatarei numai în cazul în care există alte producții standard pozitive pe exploatare.

Pârloage pentru care s-au acordat subvenții, fără uz economic, și pășuni permanente care nu mai sunt utilizate în producție și care sunt eligibile pentru plata subvențiilor

Având în vedere că producția de pe terenurile în sistem de ajutor fără uz economic este limitată la plățile directe, producțiile standard ale acestor terenuri se consideră egale cu zero.

Grădinile familiale

Având în vedere că produsele grădinilor familiale sunt în mod obișnuit destinate consumului propriu al exploatantului și nu comercializării, producțiile standard ale acestora se consideră egale cu zero.

Cultura ciupercilor

Pentru ciuperci cod B_6_1, producțiile standard se determină pe baza producției brute pentru toate recoltele anuale succesive și se exprimă per 100 m² de suprafață cultivată.

Se va dimensiona astfel:

Suprafața totală a culturilor succesive = suprafața de bază (care poate fi supraetajată) x numărul de recolte - cicluri - complete

Pentru România s-au stabilit 4 cicluri de producție.

Exemplu de calcul:

Pentru o suprafață totală de 200 mp:

SO 2013 = 2 x 4456,78/4 cicluri = 2228,39 euro

Semințe și seminceri

Culturile de graminee (grâu, orz, orzoaică, ovăz, porumb, alte cereale) - loturi semincere se vor încadra la categoria de baza a culturii. Ca urmare la categoria **B_1_10 Semințe și seminceri** vor fi incluse următoarele:

- Semințe de graminee altele decât cele de la categoriile B_1_1_1, B_1_1_2, B_1_1_3, B_1_1_4, B_1_1_5, B_1_1_6, B_1_1_7, B_1_1_9_99

- Semințe pentru horticoltura

- Semințe și răsaduri pentru teren arabil cu excepția cerealelor, a boabelor de leguminoase uscate, a cartofilor, a plantelor oleaginoase

Furaje

În cazul în care, pe exploatare, nu există erbivore (ecvidee, bovine, ovine și caprine), furajele (rădăcinoase furajere și brasicacee, plante verzi, pășuni și fânețe) se consideră ca fiind destinate comercializării și fac parte din producția culturilor de câmp.

În cazul în care, pe exploatare, există erbivore, furajele se consideră a fi destinate hrănirii acestora și fac parte din producția corespunzătoare erbivorelor și furajelor.

2. Animale

La calcularea SO, procesarea produselor agricole nu trebuie luată în considerare chiar dacă această activitate este strâns legată de producție (lapte în unt, smântână, brânză). Prin urmare, în cazul în care într-o regiune laptele este transformat în brânză, în calcularea SO pentru vacile de lapte numai valoarea laptelui va fi luată în considerare și nu valoarea brânzei.

Pentru toate speciile de animale se aplică formula:

SO 2013 = nr. capete specie x coeficient specie SO 2013

mai puțin cazul păsărilor de curte la care coeficientul calculat este la 100 capete.

Exploatarea de crestere a cabalinelor

În concordanță cu codurile utilizate pentru coeficienții producție standard (standard output, SO) se disting următoarele categorii de cabaline:

C_1 Echide: caii (inclusiv caii de curse și de călărie), măgarii, catării, bardoii, etc.

- Evaluarea cabalinelor s-a efectuat ținând cont de valoarea orelor de muncă pe care acestea le efectuează în exploatare ca producție principală și de valoarea mânărilor fătați ca producție secundară.

- Cabalinele și produsele acestora din anchetele RICA nu sunt destinate consumului uman ci deservesc munca în exploatare.

Exemplu de calcul:

Exploatarea deține:

- 4 cai

- 2 mânări

Dimensiunea economică a exploatarei va fi:

SO 2013 = 4 x 2052,50 = 8210 euro

Exploatarea de crestere bovine

În concordanță cu codurile utilizate pentru coeficienții producție standard (standard output, SO) se disting următoarele categorii de bovine:

C_2_1. Bovine sub un an, masculi și femele

C_2_2. Bovine între unu și doi ani, masculi

C_2_3. Bovine între unu și doi ani, femele. Cu excepția bovinelor femele care au fătat deja.

C_2_4. Bovine masculi de doi ani și de peste doi ani

C_2_5. Juninci de reproducție. Bovine femele de doi ani sau mai mult, care nu au fătat încă și care sunt destinate reproducerii.

C_2_5. Juninci pentru îngrășat. Bovine femele de doi ani sau mai mult, care nu au fătat încă și care nu sunt destinate reproducerii.

C_2_6. Vaci de lapte. Bovine femele care au fătat (inclusiv cele de sub doi ani), care sunt ținute exclusiv sau în principal pentru producția de lapte destinat consumului uman sau obținerii de produse lactate. Sunt incluse vacile de lapte reformate.

C_2_6. Bivolite. Bivolitele care au fătat (inclusiv cele de sub doi ani) care sunt ținute exclusiv sau în principal pentru producția de lapte destinat consumului uman sau obținerii de produse lactate. Sunt incluse bivolițele reformate.

C_2_99. Alte vaci:

1. Bovine femele care au fătat (inclusiv cele de sub doi ani), care sunt ținute exclusiv sau în principal pentru producția de viței și al căror lapte nu este utilizat pentru consumul uman sau obținerea de produse lactate.

2. Vaci pentru muncă.

3. Vaci reformate care nu sunt de lapte (îngrășate sau nu înainte sacrificării)

Categoriile C_2_1:C_2_5 și C_2_99 includ și categoriile corespunzătoare de bivoli și bivolițe.

Pentru categoria C_2_1 Bovine sub un an se întâlnesc următoarele situații:

• dacă în exploatare se găsesc vaci de lapte cod C_2_6 atunci calculul dimensiunii economice se face prin însumarea producțiilor standard pentru vaci de lapte și a producțiilor standard pentru viței sub 1 an al căror număr depășește numărul vacilor de lapte;

• dacă în exploatare nu se găsesc vaci de lapte atunci se iau în considerare producțiile standard corespunzătoare vițelilor sub 1 an pentru numărul care există în acel moment în exploatare.

• dacă în exploatare sunt bovine femele care au fătat codul C_2_99, ținute exclusiv sau în principal pentru producția de viței și al căror lapte nu este utilizat pentru consumul uman sau obținerea de produse lactate, calculul dimensiunii economice se face prin însumarea producțiilor standard pentru bovine femele care au fătat codul C_2_99 și a producțiilor standard pentru vițelii sub 1 an al căror număr depășește numărul bovinelor femele care au fătat cod C_2_99.

Exemple de calcul:

1) Exploatarea deține următoarele categorii de bovine:

- 10 vaci de lapte care au fătat 12 viței,

- 2 tauri mai mari de doi ani,

- 3 vițele mai mari de 2 ani destinate sacrificării,

- 3 bovine femele care au fătat 3 viței, bovine ținute exclusiv pentru producția de viței

Dimensiunea economică a exploatarei va fi:

SO 2013 = 10 x 1200,46 + 2 x 216,38 + 2 x 817,88 + 3 x 801,38 + 3 x 515,85 = 18024,81 Euro

2) Exploatarea deține următoarele categorii de bovine:

- 25 viței bovine sub un an achiziționați

- 7 bovine femele care au fătat 9 viței, bovine ținute exclusiv pentru producția de viței

Dimensiunea economică a exploatarei va fi:

SO 2013 = 25 x 216,38 + 7 x 515,85 + 2 x 216,38 = 9453,21 Euro

Exploatarea de crestere ovine și caprine

În concordanță cu codurile utilizate pentru coeficienții producție standard (standard output, SO) se disting următoarele categorii de ovine și caprine:

C_3_1_1. Oi, femele de reproducție. Oi de un an sau mai mult destinate reproducției.

C_3_1_99. Alte ovine. Ovine de toate vârstele, cu excepția oilor.

C_3_2_1. Caprine, femele de reproducție

C_3_2_99. Alte caprine. Caprine, altele decât femelele de reproducție.

Producțiile standard corespunzătoare altor ovine - miei se iau în considerare la calcularea producției standard totale a exploatarei numai în cazul în care în exploatare nu există nicio femelă ovină de reproducție.

Producțiile standard corespunzătoare altor caprine - iezi se iau în considerare la calcularea producției standard totale a exploatarei numai în cazul în care în exploatare nu există nicio femelă caprină de reproducție

Acest lucru se datorează faptului că mieii/iezi sunt considerați producția principală a oilor/caprelor, valoarea acestora fiind inclusă în coeficientul standard output al oilor, respectiv caprelor.

Exemplu de calcul:

Exploatarea deține următoarele categorii de ovine și caprine:

- 250 oi,

- 270 miei,

- 10 berbeci,

- 12 oi sterpe,

- 25 iezi

SO 2013 = 250 x 54,91 + 10 x 26,72 + 12 x 26,72 + 25 x 39,67 = 15307,09 Euro

Exploatarea de crestere porcine :

În concordanță cu codurile utilizate pentru coeficienții producție standard (standard output, SO) se disting următoarele categorii de porcine:

C_4_1. Purcei cu greutatea în viu sub 20 kg Purcei cu greutatea în viu sub 20 kg.

C_4_2. Scroafe de reproducție de 50 kg și peste această greutate Scroafe de reproducție de 50 de kilograme sau mai mult, cu excepția scroafelor reformate (a se vedea categoria C_4_99, „Alte porcine”).

C_4_99. Porci pentru îngrășat Porci pentru îngrășat cu greutatea în viu de 20 kg sau mai mult, cu excepția scroafelor reformate și a vierilor reformați (a se vedea categoria C_4_99, „Alte porcine”).

C_4_99. Alte porcine Porci cu greutatea în viu de 20 kg sau mai mult, cu excepția scroafelor de reproducție (a se vedea categoria C_4_2) și a porcilor pentru îngrășat (a se vedea categoria C_4_99).

Producțiile standard corespunzătoare purceilor se iau în considerare la calcularea producției standard totale a exploatarei numai în cazul în care în exploatare nu există nicio scroafă de reproducție.

Acest lucru se datorează faptului că purceii sub 20 kg sunt considerați producția principală a scroafelor de reproducție, valoarea acestora fiind inclusă în coeficientul standard output al scroafelor.

Exemplu de calcul:

Exploatația deține:

- 12 scroafe,
- 40 purcei sub 20 kg,
- 35 porci pentru îngrășat,
- 2 vieri

SO 2013 = $12 \times 262,55 + 35 \times 388,08 + 2 \times 388,08 = 17509,56$ Euro

În cazul în care exploatația își desfășoară activitatea pe mai multe cicluri de producție (îngrășare), calculul dimensiunii se va face astfel:

- SO 2013 total = număr mediu porci îngrășat x SO 2013 porci îngrășat unde numărul mediu este exprimat ca număr cu o zecimală și se calculează proporțional cu durata prezenței porcilor de îngrășat în exploatație în timpul anului;

- **Numărul mediu = nr. total porci îngrășat x numărul de zile (sau luni) prezenți în exploatație/365 zile (sau 12 luni)**

Exemplu de calcul: exploatația îngrășă porci în trei cicluri prin achiziționarea unui nr. total de 1800 porci de îngrășat:

- Numărul mediu = 1800×112 zile prezenți în exploatație/365 zile an = 552,3 porci îngrășat

- Va rezulta dimensiunea exploatației ca fiind:

SO 2013 TOTAL = $552,3 \times 388,08 = 214336,58$ euro.

Exploatația de creștere păsări de curte

În concordanță cu codurile utilizate pentru coeficienții producție standard (standard output, SO) se disting următoarele categorii de păsări de curte:

C_5_1 pui pentru carne

C_5_2 găini ouătoare: puițele (găini tinere care nu au început să ouă), găinile ouătoare, găinile reformate și cocoșii de reproducție pentru găini ouătoare.

C_5_3_1 Curcani și curci

C_5_3_2 Rațe

C_5_3_3 Gâște

C_5_3_4 Struți

C_5_3_99 Alte păsări: bibilici, porumbei, potârniche, fazani, prepelițe

Nu se includ puișorii de o zi în nicio categorie de păsări.

Puișorii de o zi, care nu reprezintă o categorie, ca atare, dar sunt incluși în categoria reziduală "Alte animale", sunt principalul produs al găinilor de reproducție. Pentru acest lucru nu se calculează coeficient SO aferent acestei categorii.

Exploatațiile cu incubatoare pentru obținerea puișorilor de o zi ar trebui să-și dimensioneze unitatea prin alte metode decât cea a utilizării coeficienților SO, eventual cu producția de puișori (valoare sau număr) previzionată.

- Exploatațiile care își desfășoară activitatea pe mai multe cicluri de producție de pui de carne într-un an contabil se vor dimensiona la depunerea cererii de finanțare cu efectivul mediu de păsări (a tuturor ciclurilor) conform următoarei formule:

SO 2013 total = număr mediu pui de carne x SO 2013 pui carne/100 unde numărul mediu este exprimat în cazul păsărilor ca număr întreg și se calculează proporțional cu durata prezenței lor în exploatație în timpul anului

Exemplu de calcul

Exploatația achiziționează 1000000 pui de carne în timpul unui an în mai multe cicluri:

- Numărul mediu = nr. total păsări x numărul de luni prezente în exploatație/12 luni = $1000000 \times 2/12 = 166667$ pui de carne

- Coeficientul standard output SO aferent categoriei C_5_1 Pui de carne = 473,59 euro/100 capete

- Va rezulta dimensiunea exploatației ca fiind:

SO 2013 TOTAL = $166667 \times 473,59/100 = 789318,25$ euro.

Regulamentele care stau la baza calculului SO sunt următoarele:

- Regulamentul (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului privind crearea unei rețele de colectare de informații contabile privind veniturile și activitatea economică a exploatațiilor agricole în Uniunea Europeană;
- Documentul Comitetului Comunitar RICA RI/CC 1680 v.4 Martie 2015 privind Definițiile chestionarului utilizat în anchetă;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 220/ 3 februarie 2015 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1217/2009 al Consiliului privind crearea unei rețele de colectare de informații contabile privind veniturile și activitatea economică a exploatațiilor agricole în Uniunea Europeană;
- Documentul Comitetului Comunitar RICA RI/CC 1500 v.4 Iunie 2016 Manual de tipologie